

Riječ uredništva

*Štovani vjeroučitelji,
cijenjene vjeroučiteljice!*

Ovih posljednjih godina neobično nas zaokuplja pitanje školskog vjeronauka. O tome se puno pričalo i pisalo, na tu se temu sastajalo i diskutiralo, izricale su se bojazni i davale prognoze. I ne samo to. Nakon što su razmotreni argumenti za i protiv, odvažno se ušlo u rizik uvođenja novoga školskog predmeta, a dat mu je status izbornosti. Sada je pak vrijeme da se vidi kako to izgleda na terenu, koliko je bilo opravdano da se tako i na taj način krene u novu avanturu. Nasreću, u pravu su bili optimisti. Bolje da smo ušli u školu, nego da smo još čekali i raspravljali. Oni koji su se u zemljama bivšeg realnog socijalizma opredijelili za posljednju varijantu, teško će više moći uhvatiti korak, vrijeme odmiče, rađaju se novi problemi koji ostavljaju malo ili premalo prostora za diskusiju o školskom vjeronauku. Neki političari iz tih krajeva izvikuju da "ima i važnijeg i hitnijeg i pametnijeg posla od uvođenja vjeronauka u škole". Mi svoj potez ne gledamo kao spašavanje u posljednji trenutak, niti smatramo da smo "lovili u mutnome", nego da smo pravovremeno uočili "znak vremena" i vjernički na njega odgovorili znajući da neće biti sve lako i jednostavno ali iskreno se nadajući da ćemo se moći nositi s novim izazovom.

Trogodišnje iskustvo daje nam već mogućnost da istražujemo teren provjeravajući koliko su bila realna naša nadanja i opravdana naša iščekivanja. Tom pitanju bila je posvećena i posljednja, jubilarna XX. katehetska ljetna škola gdje se statistički iskazivalo sve ono što je najuže vezano sa školskim vjeronaukom. Više od 80% osnovnoškolske djece i skoro 25% srednjoškolske mladeži koja pohađaju vjeronauk razlog su našeg radovanja, ali ne i trijumfa. Taj postotak, koji je uistinu rijedak u europskim zemljama, ne može biti vrhunski domet, niti razlog zabrinutosti, a još manje opravdanje bezbrižnosti. On je samo konstatacija trenutnog stanja koje se može poboljšavati, ali nažalost i pogoršavati. I jedno i drugo u mnogočemu će ovisiti o ozbiljnosti vjeroučitelja, državnih vlasti, crkvenog autoriteta, uprava pojedinih škola, roditelja, vjeroučitelja i, ne slučajno, pojedinih vjerskih ustanova koje su si uzele za cilj promicanje vjerskog odgoja i obrazovanja na svim razinama i u svim sredinama. Organizirano djelovanje svih tih činilaca zasigurno može jamčiti da pothvat nije bio tek trenutni hir niti potreba za samodokazivanjem, nego služi oplemenjivanju društva i što cjelovitijem odgoju ljudske osobnosti, a nadasve dobrobiti mladoga vjerničkog naraštaja. To nas raduje, ali i obvezuje. Raduje zato jer je vjerskim zajednicama omogućeno da svoje bogatstvo i dugogodišnje iskustvo više ne čuvaju samo za sebe i grčevito ga brane od nerazumnih napadaja, nego stupaju u neku vrst konkurencije s ostalim odgojnim

"agencijama" ocjenjujući svoju ponudu kroz prihvaćanje ili odbijanje, konkretnu životnu korist ili negodovanje naslovnika da im to ne pomaže u promicanju kvalitete života. S tom činjenicom treba se uistinu suočiti. Nije dovoljno da posjedujemo objavljenu istinu, da smo mi toga svjesni, da imamo garanciju Neba, nego treba tražiti i iznalaziti puteve da je tako shvate i prihvate svi oni kojima je namijenjena. Naravno, tu se ne potiskuju putevi čudesnog i nevidljivog djelovanja milosti Božje, ali se ne smije zanemariti ni ljudski faktor koji može uistinu biti i pomoć i zapreka spasonosnom Božjem djelovanju. Otuda potreba za inventivnošću na području komunikacije, otvorenost nadahniteljskom Duhu Božjem. Budno valja paziti da se ni u čemu ne iznevjeri spasonosni polog. To je ono što nas obvezuje i upućuje nas na primjereno djelovanje.

Već se mora ozbiljno razmišljati o stvaranju novoga vjeronaučnog plana i programa za osnovne škole kako bi se na njegovoj osnovi pisali vjeronaučni udžbenici uistinu namijenjeni školi i spriječila pogubna praksa nestajanja župne kateheze. Treba hitno pristupiti ozbiljnom izučavanju župne kateheze i njena suodnosa sa školskim vjeronaukom kako bi se mogli stvoriti adekvatni programi koji bi riješili stanovitu zbunjenost koja već postoji na terenu. Valja iznaći način brzog i kvalitetnog formiranja novih vjeroučitelja koordinirajući taj proces na nacionalnoj razini da ne bi dolazilo do nesuglasica i da bi se što prije rasteretili župnici i župni pomoćnici, koji - barem što se tiče srednje škole - u preko 84% slučajeva zadovoljavaju ove potrebe. To ne može kvalitetno funkcionirati na duge staze te bi moglo dovesti do grča župnog pastoralna, a i samog školskog vjeronauka.

Ništa manje nisu važna pitanja koja se izravno tiču državnih vlasti a odnose se na školski vjeronauk: zakonska a ne tek uredbena osnova školskog vjeronauka, redovita zaposlenost vjeroučitelja, smještaj vjeronauka unutar satnice, stvaranje adekvatnih prostora i opskrbljivanje knjižnice odnosno kabineta primjerenim pomagalicama. To još uvijek pred cijelim društvom stoji kao otvoreno pitanje na koje se očekuje brz odgovor da ne bi došlo do neželjenog zastoja. Istini za volju tome će zacijelo uvelike pomoći novo ustrojstvo hrvatskog školstva koje se intenzivno priprema u Ministarstvu kulture i obrazovanja Republike Hrvatske i uskoro bi moglo biti stavljeno na javnu raspravu. Smanjivanje školske satnice pomnim izborom najvažnijeg i najbitnijeg zacijelo će omogućiti veći prostor i samom vjeronauku i njegovu adekvatnom organiziranju. Vjerujemo i nadamo se da će to doći pravovremeno. Tome želi pridonijeti i ovaj broj "Kateheze", u kojem objavljujemo razgovore s vjeroučiteljima na terenu, još jednom se vraćamo na srednjoškolsku vjeronaučnu anketu nedavno provedenu na području cijele Republike Hrvatske, razmišljamo o problematici vezanoj uz Katekizam Katoličke Crkve te stavljamo na uvid svim čitateljima svekoliko bogatstvo autora, riječi i sadržaja što ga je "Kateheza" objavljivala tijekom 15 godina.

Ovo je ujedno prilika da se zahvalimo dr. Marku Pranjiću za jedanaestogodišnji urednički rad koji s ovim brojem prestaje i da zaželimo Božji blagoslov novom uredniku dr. Rudiju Palošu, koji je ovih dana svoj studij na Papinskom salezijanskom sveučilištu okrunio doktoratom iz katehetike.

U isto vrijeme želimo našim dragim čitateljima i podupirateljima sretan Božić i blagoslovljenu novu 1994. godinu s nadom da će novo vrijeme biti još plodnosnije i za školski vjeronauk i za župnu katehezu.

Uredništvo